

KLP Skadeforsikring AS

SFCR 2020 - Rapport om Solvens og Finansiell stilling

(Solvency and Financial Condition Report)

Sammendrag.....	4
A. Virksomhet og resultater	5
A.1 Virksomhet	5
A.2 Forsikringsresultat.....	6
A.3 Investeringsresultat.....	7
A.4 Resultat fra øvrig virksomhet	7
A.5 Andre opplysninger	7
B. System for risikostyring og internkontroll	8
B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll	8
B.2 Krav til egnethet	9
B.3 Risikostyringssystem	9
B.4 Internkontrollsystem.....	12
B.5 Internrevisjonsfunksjonen	14
B.6 Aktuarfunksjonen	15
B.7 Utkontraktering.....	15
B.8 Andre opplysninger	15
C. Risikoprofil	16
C.1 Forsikringsrisiko	17
C.2 Markedsrisiko	17
C.3 Kredittrisiko	18
C.4 Likviditetsrisiko	19
C.5 Operasjonell risiko	19
C.6 Andre vesentlige risikoer.....	19
C.7 Andre opplysninger	20
D. Verdsettelse for solvensformål	21
D.1 Verdsettelsesprinsipper eiendeler.....	21
D.2 Forsikringstekniske avsetninger.....	23
D.3 Andre forpliktelser	26
D.4 Alternative verdsettelsesmetoder	27
D.5 Andre opplysninger	27
E. Kapitalforvaltning.....	28
E.1 Ansvarlig kapital.....	28
E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav	30
E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregning av solvenskapitalkravet	32
E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller	32

E.5	Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet	32
E.6	Andre opplysninger	33
	Godkjenning	33
	Templater	33

Sammendrag

KLP Skadeforsikring AS leverer skadeforsikringsprodukter i Norge, og eies hundre prosent av Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap. Det leveres produkter innen offentlig marked, bedriftsmarked og personmarked.

Selskapet er for tiden inne i en periode hvor vekst prioriteres fremfor høy avkastning på egenkapitalen. I 2020 økte brutto opptjent premie med 198 millioner kroner til 1 728 millioner kroner, samtidig som avkastningen på egenkapitalen ble 11,3 prosent. Alle segmenter viste vekst i 2020. For skadeårgang 2020 ble skadeprosenten 90,1. Inkludert avviklingsgevinsten på 117 millioner kroner (148 millioner kroner i 2019) ble skadeprosenten i regnskapsåret 2020 lik 83,0 prosent (90,5 prosent i 2019). Påløpte erstatninger økte med 42 millioner kroner til 1 377 millioner kroner. Kostnadsprosenten for 2020 ble 17,6 prosent (18,5 prosent i 2019). Etter hvert som forretningsvolumet vokser, primært innenfor personmarkedet, vil kostnadsprosenten naturlig reduseres. Totalkostnadsprosenten ble 100,7 prosent (109,0 prosent i 2019).

Selskapet forvaltet ved årets utgang 4 685 millioner kroner (4 437 millioner kroner i 2019). Investeringsresultatet for 2020 ble 228 millioner kroner mot 295 millioner kroner i 2019.

Risikostyringssystemet i KLP Skadeforsikring AS er organisert etter prinsippet om de tre forsvarslinjer. Administrerende direktør, samt alle ledere og ansatte i de operasjonelle enhetene utgjør førstelinjen. De har det primære ansvaret for god risikostyring gjennom sitt ansvar for å utføre sitt arbeid i tråd med fullmakter, instruksjoner og retningslinjer. Ledere har utviklet forsvarlige rutiner og kontrolltiltak innenfor sine områder. Andrelinjen består av risikostyringsfunksjonen, aktuarfunksjonen og compliancefunksjonen. Andrelinje overvåker risiko, gir råd, og rapporterer risikobildet fra sine områder til administrerende direktør og styret. Tredjelinje består av selskapets internrevisjon. De overvåker at første- og andrelinjeforsvaret fungerer effektivt og gir en uavhengig bekreftelse av dette til styret.

Selskapets største risikoer er forsikringsrisiko, markedsrisiko, kredittrisiko og operasjonell risiko. Disse fire risikoene inngår i beregningen av selskapets solvenskapitalkrav.

Selskapet hadde en kapitaldekning på 237 prosent per 31.12.2020 i henhold til Solvens II-regelverket. Dette viser en meget god soliditet. Selskapet benytter standardmetoden til solvensberegningene under Solvens II. Selskapets beregnede solvenskapitalkrav ved utgangen av 2020 var 894 millioner kroner (816 millioner kroner per 31.12.2019). Selskapets solvenskapital var på samme tidspunkt 2 124 millioner kroner (1 958 millioner kroner per 31.12.2019). Minstekapitalkravet var 402 millioner kroner per 31.12.2020 (367 millioner kroner per 31.12.2019), og selskapets kapital til å dekke minstekapitalkravet var 1 974 millioner kroner (1 788 millioner kroner per 31.12.2019). Minstekapitaldekningen etter Solvens II-regelverket var dermed 490 prosent per 31.12.2020 (487 prosent per 31.12.2019). Selskapet er godt kapitalisert til å møte fremtidig vekst og eventuelle ugunstige risikoresultater.

A. Virksomhet og resultater

A.1 Virksomhet

Følgende opplysninger gjelder for KLP Skadeforsikring AS sin virksomhet:

- a) Foretakets navn er: KLP Skadeforsikring AS.
Foretakets adresse er: Dronning Eufemias gate 10, PB 400 Sentrum, 0103 Oslo
- b) Finanstilsynet har det finansielle tilsynet med foretaket.
Finanstilsynets adresse er: Revierstredet 3, 0151 Oslo
- c) Foretakets eksterne revisor er PwC.
Ekstern revisors adresse er:
Dronning Eufemias gate 8, PB 748 Sentrum, 0191 Oslo
Kontaktperson er: Erik Andersen, erik.andersen@pwc.com.
- d) Foretaket eies hundre prosent av Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap.
- e) Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap (KLP) er morselskap i KLP konsernet. KLPs heleide datterselskaper er organisert som aksjeselskaper. Følgende heleide datterselskaper inngår i konsernet:
  - KLP Skadeforsikring AS
  - KLP Forsikringsservice AS
  - KLP Kapitalforvaltning AS
  - KLP Eiendom AS
  - KLP Bankholding AS med datterselskapet:
  - KLP Banken AS med datterselskapene:
  - KLP Kommunekreditt AS
  - KLP Boligkreditt AS
- f) KLP Skadeforsikring AS leverer skadeforsikringsprodukter i Norge.
Det leveres produkter innen offentlig marked, bedriftsmarked og personmarked.

A.2 Forsikringsresultat

Selskapet hadde et resultat i 2020 på 220 millioner før skatt. Et sterkt finansresultat og avviklingsgevinster på tidligere skadeårganger dro resultatet opp.

Resultater per bransje og totalt resultat er vist i tabellene under.

Tabell: Resultat per bransje, beløp i millioner kroner.

	Yrkes- skade	Inntekts- tap	Motor trafikk	Motor øvrige	Brann og annen skade på eiendom	Ansvar	Assist- anse	Livsfor- sikringer	Annet	Totalt 2020	Totalt 2019
Opptjent premie	114	100	130	393	601	68	56	195	2	1 658	1 476
Påløpte erstatninger	-51	-54	-101	-305	-572	-57	-33	-204	0	-1 377	-1 335
Driftskostnader	-20	-17	-22	-66	-112	-12	-9	-33	0	-292	-273
Andre inntekter	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	2
Finansinntekter	53	38	13	23	74	14	3	11	0	228	295
Resultat	97	67	19	45	-8	13	18	-31	1	220	166

Opptjent premie økte med 182 millioner kroner til 1 658 millioner kroner, en økning på 12 prosent. Alle segmenter viser god vekst.

Påløpte erstatninger økte med 41 millioner kroner til 1 377 millioner kroner, en økning på 3 prosent.

Skadekostnadene for tidligere skadeårganger ble nedjustert med 117 millioner kroner i 2020.

Skadeårgang 2020 hadde opptjent premie på 1 658 millioner kroner og skadekostnader på 1 520 millioner kroner, 92 prosent av premien.

Driftskostnader ble 292 millioner kroner, en økning på 19 millioner kroner tilsvarende 7 prosent i forhold til 2019.

Det ble oppnådd en finansavkastning på 5,0 prosent av investerte midler, noe som medførte 228 millioner kroner i finansinntekter, en nedgang i forhold til 2019, men en god del høyere enn budsjettert.

Tabell: Nøkkeltall for egen regning.

Nøkkeltall for egen regning	2020	2019	Budsjett 2020
Skadeprosent	83,0	90,5	89,0
Kostnadsprosent	17,6	18,5	17,9
Totalkostnadsprosent	100,7	109,0	106,8

For skadeårgang 2020 ble skadeprosenten 90,1 prosent. Inkludert avviklingsgevinstene ble skadeprosenten i regnskapsåret 2020 lik 83,0 prosent.

Selskapet har en høy andel langhalet forretning som medfører at selskapet har høye erstatningsavsetninger. En stor del av selskapets inntjening kommer fra finansinntekter generert av erstatningsavsetningene. Finansinntektene er ikke reflektert i totalkostnadsprosenten.

Med et normalt storskaderesultat og et avviklingsavvik lik null i 2021, forventes en skadeprosent som er litt høyere enn i regnskapsåret 2020.

Anbudsresultatene hittil i år viser at bestanden innenfor segmentene offentlig og bedrift vil øke i 2021. Bestanden i privatmarkedet forventes å fortsette veksten i 2021. Dermed forventes en reduksjon i kostnadsprosenten.

Selskapet er godt kapitalisert og har en solvensmargindekning på 239 prosent per 31.12.2020. Selskapet er dermed meget godt rustet til å møte eventuelle resultatsvingninger fremover.

A.3 Investeringsresultat

KLP Skadeforsikring AS forvalter sine eiendeler i samsvar med forsiktighetsprinsippet¹ og foretakets mål. Kapitalforvaltningen er tilpasset selskapets risikoeksponering og bufferen i selskapet er avgjørende for hvilken risiko selskapet kan ta. Rammene for investeringene er gitt i selskapets investerings- og likviditetsstrategi. Det er fastsatt retningslinjer for kapitalforvaltningen og mandater, via rammer og fullmakter for handel, som er gitt forvalterne.

KLP Skadeforsikring AS forvaltet ved årets utgang 4 685 millioner kroner (4 437 millioner kroner i 2019). Forvaltningen av selskapets midler er utkontraktert til KLP Kapitalforvaltning og KLP Eiendom. Netto inntekt fra investeringene var 228 millioner kroner (295 millioner kroner i 2019).

Investeringsresultatet er gitt i tabellen under.

Tabell: Investeringsresultat fordelt på aktivaklasser, beløp i tusen kroner.

Type aktiva	2020		2019	
	Avkastning	I %	Avkastning	I %
Aksjer	55 632	10,2 %	112 229	26,2 %
Renter omløp	86 244	4,8 %	98 787	5,8 %
Renter anlegg	58 706	3,2 %	57 573	3,5 %
Eiendom	34 355	5,2 %	32 287	4,8 %
Forvaltningskostnader	-5 345		-5 717	
Investeringsresultat	228 176	5,0 %	295 159	6,7 %

Samlet avkastning på forvaltede midler ble 5,0 prosent (6,7). Aksjeporteføljen hadde en samlet avkastning på 10,2 prosent. Renteplasseringer i henholdsvis omløps- og anleggsporeteføljene ga 4,8 og 3,2 prosent avkastning. Foretaket har to eiendomsinvesteringer, hvor andelen i et kjøpesenter ble nedskrevet, mens kontorbyggene ble oppskrevet. Netto effekt var en oppskrivning på 6 millioner kroner. Porteføljen ga en årsavkastning på 5,2 prosent.

Selskapet har ingen investeringer i verdipapiriserte instrumenter.

A.4 Resultat fra øvrig virksomhet

Alle vesentlige inntekter og utgifter er inkludert i det foregående.

A.5 Andre opplysninger

Alle vesentlige opplysninger om virksomhet og resultater anses dekket i det foregående.

¹ Artikkel 132 i direktiv 2009/138/EF og i Vedlegg til Forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften artikkel 260 1 c) Håndtering av investeringsrisiko.

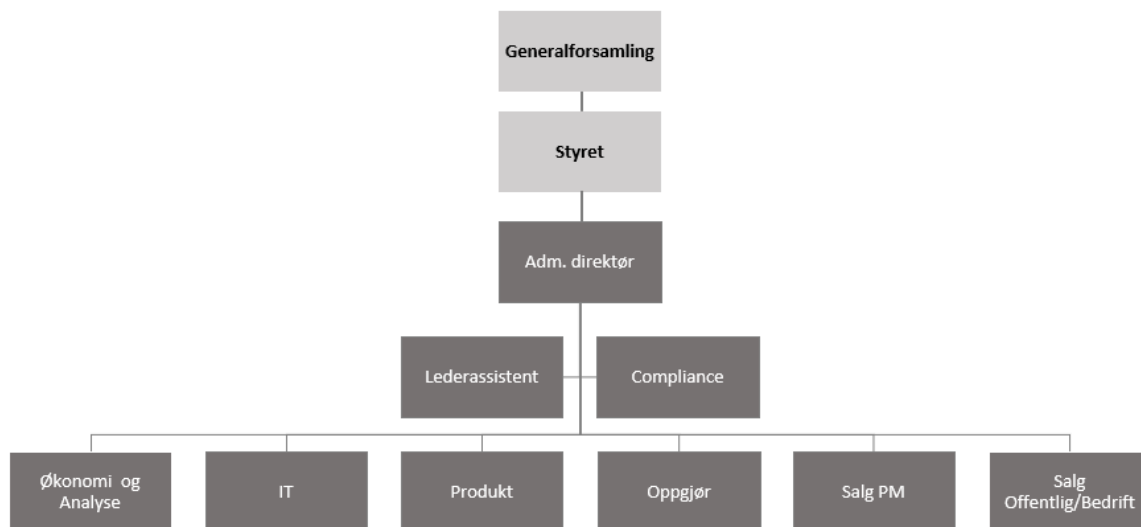
B. System for risikostyring og internkontroll

B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll

B.1.1 Roller og ansvar for administrasjon, ledelse og nøkkelposisjoner

KLP Skadeforsikring AS er organisert med et styre og en ledelse som består av administrerende direktør og seks seksjonsledere. Seksjonslederne rapporterer til administrerende direktør, som rapporterer til styret.

Figur: Internt organisasjonskart:

Generalforsamling

Styret i KLP utgjør generalforsamlingen i KLP Skadeforsikring AS. Generalforsamlingen er selskapets øverste myndighet og velger styre i KLP Skadeforsikring AS, godkjenner årsregnskap, årsberetning og anvendelse av overskudd, eller dekning av underskudd. Generalforsamlingen velger ekstern revisor og godkjenner godtgjørelsen.

Styret

Styret har det overordnede ansvaret for at KLP Skadeforsikring AS har etablert et hensiktsmessig og effektivt risikostyringssystem som er i samsvar med myndighetskrav og at selskapet har ansvarlig kapital som er forsvarlig med utgangspunkt i selskapets risikoappetitt og regulatoriske krav. Styret fører tilsyn med selskapets daglige ledelse og selskapets virksomhet for øvrig.

Administrerende direktør

Administrerende direktør har ansvaret for den daglige ledelsen av KLP Skadeforsikring AS, samt å følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt knyttet til risikostyring og internkontroll.

B.1.2 Vesentlige endringer i styringssystemet som har skjedd i løpet av rapporteringsperioden

Det har i løpet av 2020 ikke vært foretatt organisatoriske endringer som påvirker styringssystemet. IT-direktør har sagt opp sin stilling og vil fratre i løpet av 1. kvartal 2021.

B.1.3 Godtgjørelse i selskapet

Styret i morselskapet har vedtatt retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse. Denne retningslinjen regulerer prinsippene for fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til alle ansatte i selskaper i KLP-konsernet. Styret i KLP Skadeforsikring AS har vedtatt de samme retningslinjene.

Hovedprinsipper for godtgjørelsesordningen:

KLP-konsernet skal ha konkurransedyktige lønns- og ansettelsesbetingelser sammenliknet med tilsvarende selskaper, men uten å være lønnsledende.

Fast grunnlønn er hovedelement i den samlede godtgjørelsen, som for øvrig skal bestå av forsikrings- og pensjonsordninger og naturalytelser.

Administrerende direktør har anledning til å fratre ved fylte 65 år.

B.2 Krav til egnethet

B.2.1 Egnethet og skikkethet

Selskapet sikrer at alle personer som leder virksomheten eller innehar andre sentrale funksjoner er egnet og skikket til å ivareta sine oppgaver og ansvarsområder. Ansvarsområder og oppgaver fremgår av den enkelte stillingsbeskrivelse. Vurderingen av egnethet gjøres av stillingens leder.

Personer som skal vurderes, fremlegger utfylt og signert skjema for opplysninger til bruk i vurderingen fastsatt av Finanstilsynet. De aktuelle personene vurderes ved ansettelse/valg, eller ved spesielle situasjoner. Det avgis årlig en bekreftelse på at ikke nye forhold har oppstått etter siste vurdering/bekreftelse.

Ved vurderingen av KLP-ansattes skikkethet, blir det også innhentet informasjon fra HR-avdelingen. Det må også fremlegges kopi av politiattest som ikke er eldre enn tre måneder, samt utfylt og signert skjema for opplysninger til bruk i vurderingen, fastsatt av Finanstilsynet (rundskriv 14/2015). Det kan også innhentes informasjon fra Konkursregisteret og Regnskapsregisteret.

B.2.2 Krav til kvalifikasjoner, ferdigheter og kunnskap

Krav til kompetanse for risikostyringsfunksjonen, aktuarfunksjonen, compliancefunksjonen og internrevisjonsfunksjonen, er gitt i egne retningslinjer.

Styret i KLP Skadeforsikring AS har vedtatt, og reviderer årlig, en retningslinje for egnet- og skikkethet. Retningslinjen inneholder kvalifikasjonskrav som skal sikre hensiktsmessig mangfold av kvalifikasjoner, kunnskap og relevant erfaring for å sikre at selskapet er ledet og ført tilsyn med på en profesjonell måte. Denne retningslinjen sikrer at nøkkelpersoner inkludert administrasjonen, styret og ledelsen oppfyller disse kravene.

B.3 Risikostyringssystem

Risikostyring sikrer selskapets måloppnåelse gjennom identifisering og analyse av relevante risikoer som kan hindre måloppnåelse, samt tilrettelegger for effektive tiltak for å håndtere, kontrollere og rapportere risikoene. Relevante risikoer og internkontrolltiltak vurderes ved alle beslutninger om vesentlige endringer i virksomheten.

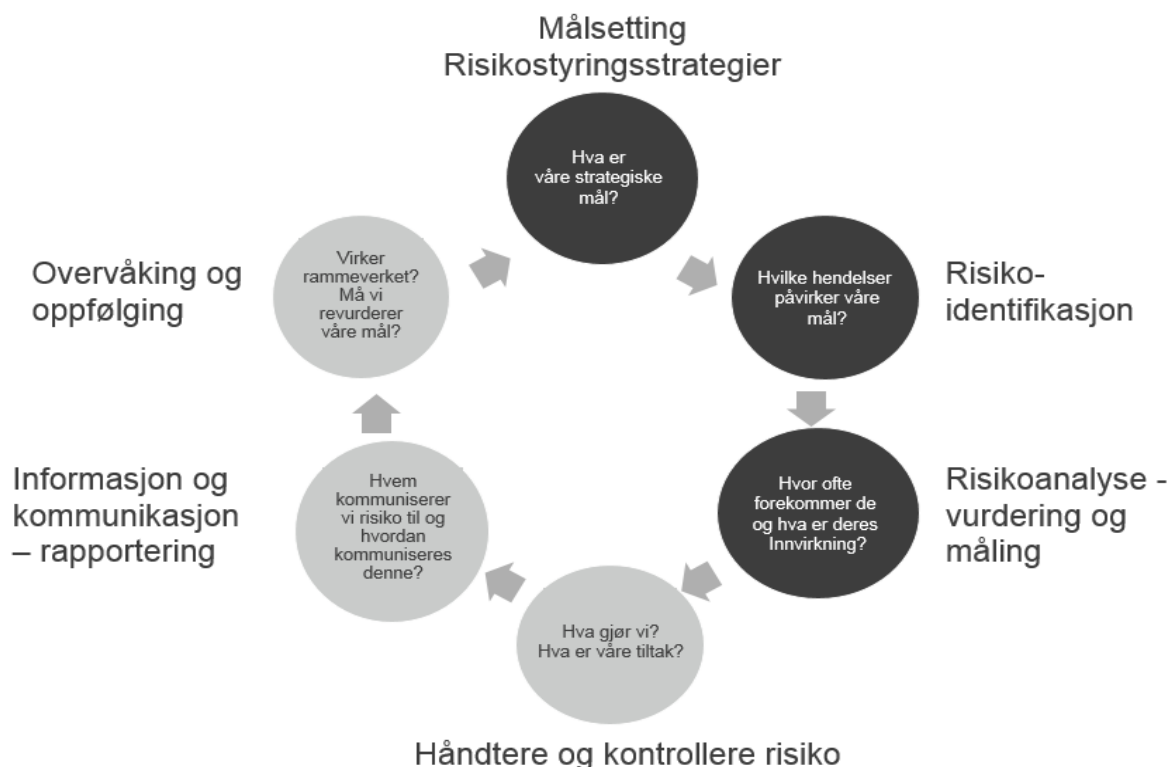
Styret i konsernet beslutter retningslinjen for risikostyring og internkontroll, som fastsetter styrets krav til risikostyring og internkontroll i hele KLP-konsernet, og de grunnleggende

prinsipper, prosesser, roller og ansvar. KLP Skadeforsikring AS følger konsernets retningslinje for risikostyring og internkontroll.

Risikostyringssystemet bidrar til å sikre selskapets måloppnåelse gjennom:

- Etablering av hensiktsmessige risikostrategier for å styre risikotakingen
- Identifisering, måling, overvåking og rapportering av alle vesentlige risikoer som kan hindre måloppnåelse
- Etablering av beredskapsplaner for å håndtere konsekvensene av gjenværende risikoer.

Figur: Risikostyringssystemet

Strategier

Investerings- og likviditetsstrategien vedtas årlig, gjeldende for det kommende kalenderåret. Her vedtas blant annet mål for samlet risiko for markedsrisiko og forsikringsrisiko. Markedsrisikoen måles månedlig ved risikomålet Value at Risk (VaR), som er definert som det verditap man med en gitt sannsynlighet ikke vil overstige på en posisjon eller portefølje innenfor en gitt tidshorisont.

Strategi for forsikringsrisiko vedtas årlig. Premien fastsettes på bakgrunn av tidligere års erfaringer. I tillegg til skadeprosenten inngår et kapitalbetjeningselement i premiefastsettelsen. Bransjer med høy usikkerhet i skadeprosenten vil ha et høyt kapitalbetjeningselement. I tillegg inngår reassuranseskostnader og administrasjonskostnader i vurderingene rundt fastsettelse av premienivåer. Markedsforhold påvirker også endelig premiefastsettelse.

Retningslinjer

Selskapet har utarbeidet et omfattende sett av retningslinjer, regelverk og instruksjoner som sikrer god risikostyring gjennom hensiktsmessige og grundige prosesser og prosedyrer. De fleste retningslinjene revideres årlig og godkjennes av styret, noen godkjennes av administrerende direktør. Noen av retningslinjene er konsernovergripende, det vil si at

selskapet har samme retningslinjer som morselskapet. Administrerende direktør fastsetter videre det nødvendige regelverk for å gjennomføre retningslinjene.

Rapportering

Rapportering av risiko i KLP Skadeforsikring AS skjer på mange nivåer. I hvert styremøte inkluderer administrerende direktør aktuelle tema i sin rapportering. Styret mottar også en detaljert månedsrapport om selskapets utvikling.

Risikostyringsfunksjonen og aktuarfunksjonen utarbeider både kvartalsvise og årlige rapporter fra sine områder som styret behandler. Compliancefunksjonen utarbeider en årlig rapport til styret.

Beredskapsplaner

Kapitalplanen i KLP Skadeforsikring AS inneholder beredskapsplaner for manglende oppfyllelse av kapitalkrav. Kapitalplan utarbeides årlig og legger langsiktige føringer for selskapets kapitalisering.

B.3.1 Risikostyringsfunksjonen

Ansvarsområder

Risikostyringsfunksjonen sikrer at selskapet har en effektiv og hensiktsmessig risikostyring som bidrar til selskapets måloppnåelse.

Risikostyringsfunksjonen overvåker risikostyringssystemet samt risikoprofilen og skal ha oversikt over de risikoer KLP Skadeforsikring AS har, eller kan bli, eksponert for.

Risikostyringsfunksjonen bistår administrasjonen, ledelsen og internrevisor samt andre funksjoner i å sikre og gjennomføre risikostyringssystemet på en effektiv måte.

Risikostyringsfunksjonen påser at styre- og ledelsesfastsatte rammer for risiko etterleves og er i samsvar med eksterne og interne krav, og vurderer om forutsetningene som benyttes i selskapets risikoberegninger er rimelige. De sørger i tillegg for at risikostyringskomiteen og styret til enhver tid er tilstrekkelig informert om konsernets samlede risikoprofil.

Et annet ansvar som tilligger risikostyringsfunksjonen er å fasilitere den årlige prosessen for vurdering av risiko og internkontroll for å kunne vurdere og kvantifisere operasjonell, strategisk og omdømmerisiko som en del av selskapets egenvurdering av risiko og solvens (ORSA).

Risikostyringsfunksjonen koordinerer utarbeidelsen av ORSA-rapporten.

Hvordan funksjonen er implementert

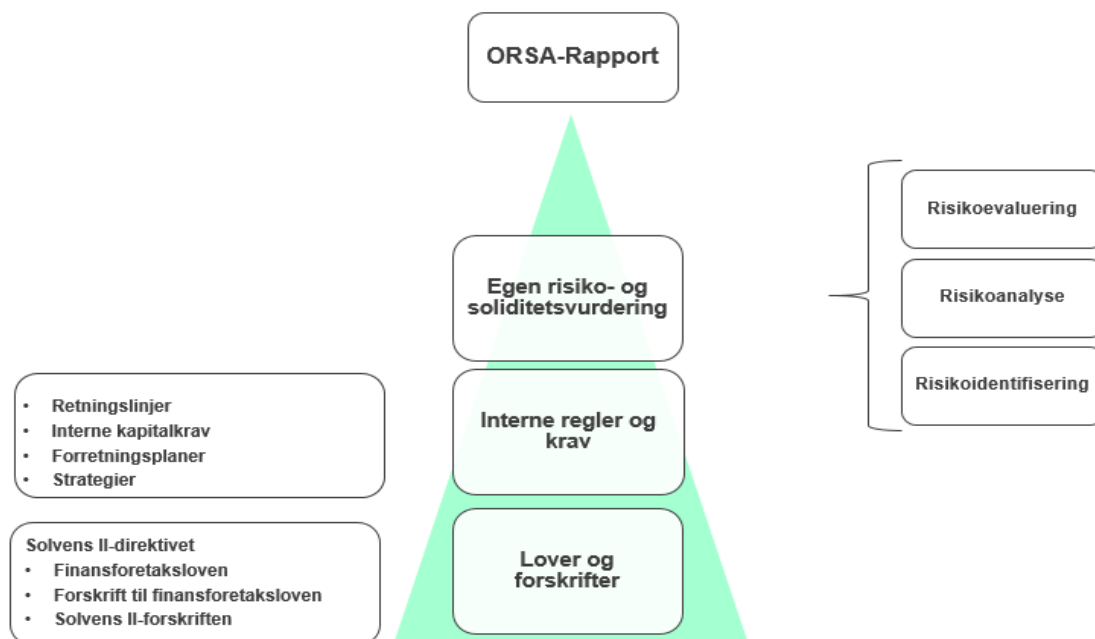
Risikostyringsfunksjonen ivaretas av Seksjon Risikoanalyse og Kontroll i KLP. Funksjonen deltar på møter i risikostyringskomiteen, samt i styremøter der risikofaglige temaer diskuteres. Risikostyringsfunksjonen utarbeider kvartalsvise rapporter der risikobildet, samt aktivitetene som er gjennomført, beskrives. Rapporten fremlegges for administrerende direktør og styret. Se beskrivelse av de tre forsvarslinjer i B.4 Internkontrollsystem.

B.3.2 Egenvurdering av risiko og solvens

I ORSA prosessen vurderes solvenskapitalbehovet på kort og lang sikt, og hvordan dette skal oppfylles. ORSA prosessen er en sentral del av styrings- og beslutningsgrunnlaget i selskapet. ORSA prosessen er fastsatt av styret i en egen retningslinje. Retningslinjen fastsetter hovedprinsipper som krav til gjennomføring, ansvarsfordeling, resultatkrav og dokumentasjon. Prosessen gjennomføres årlig på vårparten og behandles normalt på styremøtet i mai.

KLP Skadeforsikring AS sitt solvenskapitalbehov er gitt av det regulatoriske kapitalkravet da dette er høyere enn det som fremkommer ved å benytte egne forutsetninger og metoder.

Figur: Prosess for egenvurdering av risiko og solvens

ORSA prosessen bygger i stor grad på selskapets andre prosesser og strategier for styring av risiko og soliditet. Prosessen følger et etablert sett av oppgaver som starter med innledende diskusjoner i risikostyringskomiteen. Her identifiseres momenter det skal legges vekt på i årets prosess, gjerne med bakgrunn i evalueringer og tilbakemeldinger fra forrige prosess.

Plan for ORSA og forslag til endringer i relaterte retningslinjer, behandles av styret før ORSA-prosessen starter. Dette gjøres normalt i 4. kvartal. Arbeid med sensitivitetstester, scenarioanalyser og spesielt utvalgte momenter foregår frem til slutten av mars hvor rapporten ferdigstilles.

Som en del av ORSA-prosessen, beregnes operasjonell risiko ut fra output fra selskapets årlige risikostyring- og internkontrollprosess, som normalt foregår i 4. kvartal.

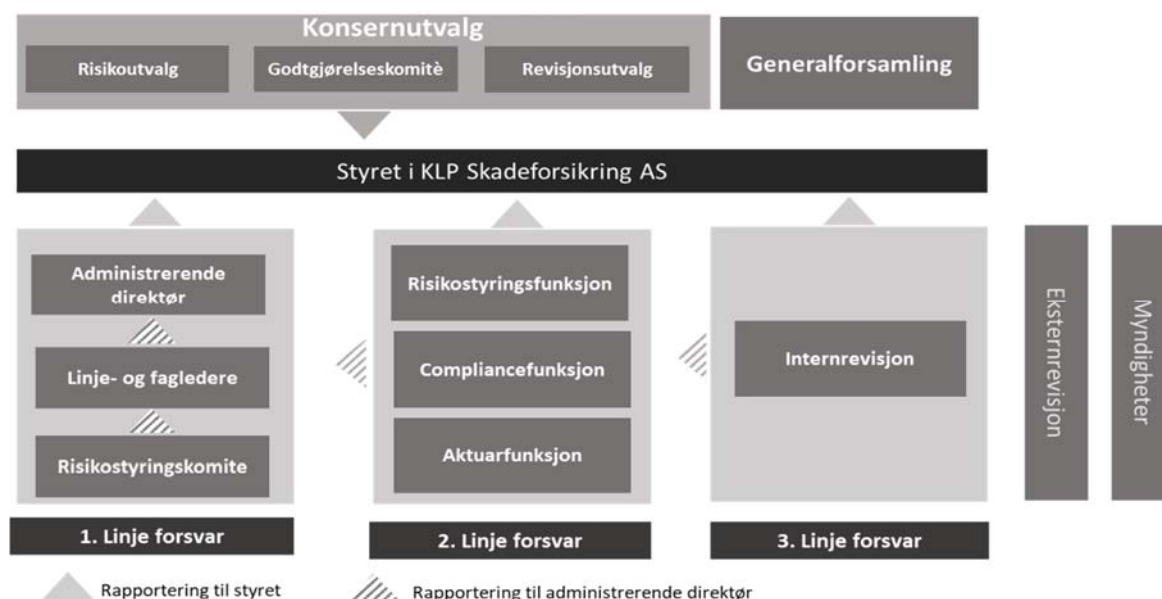
Styret er involvert i hele ORSA-prosessen. Styret godkjenner retningslinje for ORSA og plan for ORSA, behandler operasjonell risiko og godkjenner selve ORSA-rapporten. Dette sikrer styrets eierskap til prosessen.

B.4 Internkontrollsystem

B.4.1 Oversikt over systemet for risikostyring og internkontroll

Risikostyringssystemet i KLP Skadeforsikring AS er organisert etter prinsippet om de tre forsvarslinjer. Dette er i tråd med moderne prinsipper for risikostyring og er tilpasset kravene i Solvens II.

Figur: Oversikt over systemet for risikostyring og internkontroll

Administrerende direktør, samt alle ledere og ansatte i de operasjonelle enhetene utgjør **førstelinen**. De har det primære ansvaret for god risikostyring gjennom sitt ansvar for å utføre sitt arbeid i tråd med fullmakter, instruksjoner og retningslinjer. Ledere har utviklet forsvarlige rutiner og kontrolltiltak innenfor sine områder.

Andrelinjen består av risikostyringsfunksjonen, aktuarfunksjonen og compliancefunksjonen. Andrelinje overvåker risiko, gir råd, og rapporterer risikobildet fra sine områder til administrerende direktør og styret.

Tredjelinje består av internrevisjonen som overvåker at første- og andrelinjeforsvaret fungerer effektivt og gir en uavhengig bekreftelse av dette til styret.

Risikoutvalg og revisjonsutvalg

KLP Skadeforsikring AS er et heleid datterselskap av KLP, og har felles risikoutvalg med morselskapet. Morselskapet vurderer risiko og kapitalbehov for gruppen under ett. Risikoutvalget og revisjonsutvalget er forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret i KLP med fokus på risikostyring og internkontroll.

Godtgjørelseskomité

Godtgjørelseskomiteen (i konsern) er et saksforberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styrets behandling av kompensasjonsspørsmål. Utvalget tilrettelegger for at kravene i lov og forskrift om godtgjørelsesordninger overholdes. Medlemmene i utvalget er styreleder og styremedlemmer i KLP.

Risikostyringskomiteen

Administrerende direktør har etablert en komite som er hans rådgivende organ i saker som angår selskapets overordnede risiko og solvens. Komiteen behandler også ORSA-prosessen og ORSA-rapporten, samt SFCR- og RSR-rapporten.

Som et ledd i selskapets risikostyring gjennomgår alle enheter årlig de operasjonelle risikoene som kan hindre enhetenes måloppnåelse. Enhetenes risikovurdering samles på selskapsnivå og utgjør grunnlaget for vurdering av selskapets totale operasjonelle risiko.

B.4.2 Compliancefunksjonen

KLP Skadeforsikring AS har etablert en selvstendig compliancefunksjon, som rapporterer direkte til administrerende direktør og styret i KLP Skadeforsikring AS.

Compliancefunksjonen skal bistå ledelsen med å utarbeide og implementere et effektivt internkontrollsystem for å håndtere risiko for manglende etterlevelse av eksternt og internt regelverk. Dette gjøres gjennom rådgivning, opplæring og kontroller. Compliancefunksjonen utarbeider en årsplan som sikrer at relevante områder blir vurdert ut fra en risikobasert tilnærming. Det er fastsatt en egen retningslinje for compliancefunksjonen som revideres årlig av styret i KLP Skadeforsikring AS.

For å sikre uavhengighet har compliancefunksjonen ikke en utførende eller besluttsende rolle i virksomheten og utfører sine oppgaver på eget initiativ uten hindringer fra ledelsen eller øvrige ansatte. Compliancefunksjonen har tilgang til alle relevante lederfora i selskapet.

B.5 Internrevisjonsfunksjonen

B.5.1 Utøvelse av internrevisjonen

Basert på risikovurderinger med mer, utarbeides det en revisjonsplan for områder som skal revideres. Områdene som revideres er drifts- og støtteprosesser, risikostyringssystemer, IT-systemer og IT-sikkerhet, produkter og regulatoriske pålegg. Revisjonsplanen vedtas av styret.

Resultatet av revisjonen blir gjennomgått med operativ og ansvarlig leder for området som er revidert. Disse tar stilling til anbefalinger, og setter frist for implementering av anbefalingen(e). Revisjonsrapportene blir forelagt styret. Status på gjennomføring av anbefalingene blir forelagt styret i internrevisjonens årsrapport. I internrevisjonens årsrapport gis det også en vurdering av virksomhets- og risikostyringen og vurdering av internkontrollen på hovedområder.

For å kunne utøve internrevisjonen på en god måte, følger internrevisjonen med på intern driftsrapportering, styresaker og rapporter, samt har kommunikasjon med ledelsen, risikostyrings-, compliance- og aktuarfunksjonen og eksterntrevisor.

På eget initiativ eller etter anmodning fra administrasjonen, gjennomfører internrevisjonen også ad hoc undersøkelser eller oppgaver innen kontrollrelaterte problemstillinger.

B.5.2 Internrevisjonsfunksjonens uavhengighet og objektivitet

Internrevisjonen er underlagt styret og er i sitt arbeide faglig uavhengig av de områder og personer som revideres. Styret i KLP foretar ansettelse, avskjedigelse, og fastsetter betingelser for leder for internrevisjonen. Internrevisjonen har ikke noe operativt ansvar, resultatansvar eller beslutningsmyndighet innenfor de ulike virksomhetsområdene. Internrevisjonen gjennomfører ikke løpende driftsoppgaver, foretar ikke beslutninger og utfører ikke andre aktiviteter som svekker uavhengigheten eller objektiviteten.

Lederen av internrevisjonen skal årlig bekrefte overfor styret at internrevisjonen er uavhengig.

I retningslinje fra styret er internrevisorene pålagt å følge gjeldende lover, forskrifter og eventuelle pålegg fra Finanstilsynet og etiske regler og standarder gitt av The Institute of Internal Auditors.

Hvert femte år gjennomføres det en ekstern evaluering av internrevisjonen i KLP, den siste ble gjennomført i 2018. Revisjonsutvalget i KLP gjennomgår evalueringen og kommuniserer resultatet av denne til styret i KLP.

B.6 Aktuarfunksjonen

KLP Skadeforsikring AS har en aktuarfunksjon med ansvar og arbeidsoppgaver som beskrevet i Solvens II-regelverket. Selskapet har utkontraktert aktuarfunksjonen til KLP-konsernet ved seksjonen Risikoanalyse og kontroll som ivaretar andrelinjefunksjonene.

Aktuarfunksjonen i KLP Skadeforsikring AS har rapporteringsrett og rapporteringsplikt til administrerende direktør og styret i saker som angår actuarielle forhold, for å sikre uavhengighet.

Aktuarfunksjonen utarbeider minst én gang per år en skriftlig rapport som skal framlegges for administrerende direktør og styret i KLP Skadeforsikring AS. Rapporten dokumenterer alle oppgaver som aktuarfunksjonen har utført, samt resultatene av dem, og identifiserer eventuelle mangler og gir anbefalinger om hvordan manglene bør rettes opp.

B.7 Utkontraktering

Det er vedtatt en felles retningslinje for utkontraktering for konsernet. Retningslinjen er vedtatt av styret i KLP og er førende for tilsvarende retningslinjer i alle datterselskapene. KLP Skadeforsikring AS sin retningslinje for utkontraktering er identisk med morselskapets retningslinje. Retningslinjen inneholder følgende:

- Formål
- Virkeområde
- Risikovilje
- Generelt om utkontraktering
- Hovedprinsipper for utkontraktering
- Styring og kontroll av utkontraktert virksomhet
- Oversikt over utkontraktert virksomhet
- Rapportering
- Tilleggskrav for IT-tjenester

KLP Skadeforsikring AS har utkontraktert oppgaver som beskrevet under:

- Drift / forvaltning av deler av selskapets IT-systemer
- Forvaltning av selskapets investeringsmidler – konsernintern utkontraktering
- En del kontoradministrative tjenester – konsernintern utkontraktering
- Enkelte skadeoppgjørstjenester

KLP Skadeforsikrings AS sitt ansvar for risikostyring og internkontroll omfatter også utkontraktert virksomhet. Utkontraktering fratrukker ikke selskapet ansvar overfor kunder eller offentlige myndigheter.

B.8 Andre opplysninger

Alle vesentlige opplysninger om system for risikostyring og internkontroll anses dekket i det foregående.

C. Risikoprofil

Risiko knytter seg til hendelser som kan påvirke inntjeningen i positiv eller negativ retning.

Selskapets største risikoer er:

- **Forsikringsrisiko**
Omfatter de risikoer som selskapet er eksponert for gjennom sin forsikringsvirksomhet.
- **Markedsrisiko**
Omfatter de risikoer som selskapet er eksponert for gjennom sine investeringer.
- **Kredittrisiko**
Omfatter risikoen for at en eller flere motparter ikke oppfyller sine forpliktelser i henhold til kontrakter tegnet med selskapet.
- **Operasjonell risiko**
Risikoen for en operasjonell uønsket hendelse medfører et økonomisk tap for selskapet.

Disse fire risikoene inngår i beregningen av selskapets solvenskapitalkrav. Kvantifisering av risikoen i selskapet gjøres ved bruk av standardmetoden under Solvens II-regelverket.

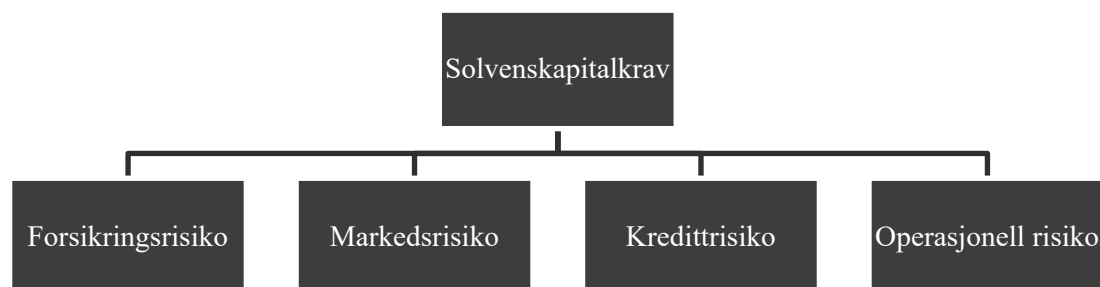
Solvenskapitalkrav etter Solvens II-reglene beregnes utfra ulike stress (tap) på forsikringsrisiko, markedsrisiko, kredittrisiko og operasjonell risiko. De ulike stressene er satt slik at sannsynligheten for å få et tap større enn dette solvenskapitalkravet, kun forventes i 1 av 200 år, altså med en sannsynlighet på 0,5 prosent. Stressfaktorene er gitt av EIOPA² og er felles for alle forsikringselskap som omfattes av Solvens II-regelverket.

Det er også andre former for risiko, som risiko for endret konkurransesituasjon og omdømmerisiko. Dette er risiko for at selskapet taper fremtidige inntekter uten at det skaper et kapitalbehov nå.

KLP Skadeforsikring AS foretar også beregninger basert på egne forutsetninger ved hjelp av en egen modell kalt MetaRisk modellen. Resultatene benyttes til flere typer analyser og risikostyring. De viktigste bruksområdene er optimalisering av selskapets reassuranseprogram og verifisering av selskapets solvenskrav.

Den egenutviklede modellen gir lavere tapspotensial enn standardmodellen under Solvens II-regelverket. Det er derfor konkludert med at Solvens II-regelverket gir et (mer enn) strengt nok kapitalkrav for selskapet.

Figur: Hoveddrivere for solvenskapitalkravet

² European Insurance and Occupational Pensions Authority

C.1 Forsikringsrisiko

Forsikringsrisikoen kan deles i to deler: premierisiko og reserverisiko.

Premierisiko

Premierisiko er knyttet til fremtidig eksponering, fremtidige skader og tilhørende kostnader. Eksponeringer oppstår ved uavløpt risiko for kontrakter som allerede er tegnet og fra fremtidige tegnede kontrakter. Riktig premiefastsettelse, gode tegningsregler og riktig reassuransebeskyttelse er viktige i forhold til å styre denne risikoen.

Premien fastsettes på bakgrunn av tidligere års erfaringer rundt skadekostnader. Usikkerhet rundt forventningen er også avgjørende for fastsettelsen av premienivåene. I tillegg inngår reassuransekostnader og administrasjonskostnader i vurderingene rundt fastsettelse av premienivåer. Markeds- og konkurranseforhold kan også ha påvirkning.

Reserverisiko

Reserverisikoen er risikoen for at erstatningsreserven ikke er tilstrekkelig til å dekke allerede inntrufne skader, det vil si at det faktiske beløpet som skal dekke skaden, er høyere enn det beløpet som er satt av til å dekke skaden. Reserverisiko er altså knyttet til tidligere forretning. Reserverisikoen omfatter både inntrufne, men ikke rapporterte skader, og rapporterte, men ikke oppgjorte skader.

Samlet forsikringsrisiko

Solvens II-regelverket gir oss ett samlet tapspotensiale på forsikringsrisikoen per 31.12.2020 på 553 millioner kroner (513 millioner kroner per 31.12.2019). I ett av to hundre år er forventet tap mer enn dette.

Det forventes noe økning i tapspotensialet for forsikringsrisiko fra Solvens II i tiden fremover. Økningen kommer hovedsakelig som følge av økt forretningsvolum. Økningen i tapspotensialet forventes ikke å være betydelig.

C.2 Markedsrisiko

Selskapets markedsrisiko oppstår i forvaltningen av selskapets kapital. Kapitalen består av selskapets egenkapital og de forsikringstekniske avsetningene. Selskapet ønsker en portefølje med høyest mulig avkastning, der forvaltningen til enhver tid er styrt av en forsvarlig finansforvaltning hensyntatt de forpliktelsene og den soliditet selskapet har.

Selskapet forvaltet verdier for 4,7 milliarder kroner per 31.12.2020.

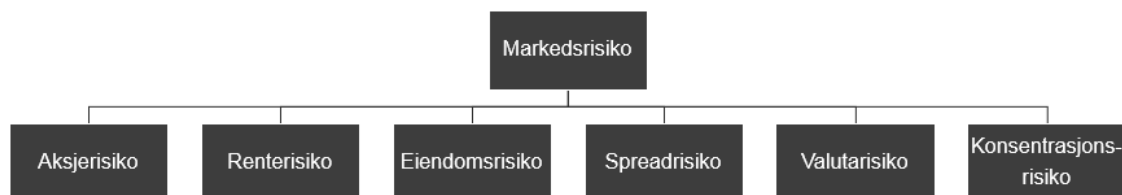
Diversifisering er et viktig element i risikostyringen av investeringsporteføljen. Det er et etablert prinsipp at investeringsporteføljen skal være godt diversifisert og omfatte ulike aktivklasser, bransjer og regioner. Investeringsporteføljen inneholder instrumenter med ulik markedsrisiko og likviditet, ulik løpetid, ulik grad av kreditteksponering etc.

KLP Skadeforsikring AS investerer i instrumenter og aktivklasser hvor risikoen kan identifiseres, måles, overvåkes og rapporteres. Dette gjelder både for likvide instrumenter som noterte aksjer og obligasjoner, men også for mindre likvide investeringer innenfor unoterte aksjer og obligasjoner, eiendom og andre rentebærende instrumenter i den grad det er aktuelt.

Derivater benyttes primært innenfor risikostyring til kostnads- og tidseffektiv implementering av porteføljeendringer, samt innenfor valutasikring. I tillegg kan derivater også benyttes til å effektivisere kapitalforvaltningen.

Vår vurdering er at porteføljen oppfylder kravene til forsvarlig kapitalforvaltning ("forsiktighetsprinsippet") som gitt i artikkel 308 nr. 3 bokstav d i Vedlegg til Forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften. Selskapet følger også selskapets investerings- og likviditetsstrategi, samt retningslinje for styring av investeringsrisiko. De to siste er gitt av styret i KLP Skadeforsikring AS. Rammene for forvaltning av selskapets kapital blir årlig evaluert av selskapets styre.

Figur: Hoveddrivere for markedsrisiko

Markedsrisikoen er risikoen for tap som følge av endringer i markedspriser på ulike aktiva. Markedsrisikoen avhenger både av hvor stor eksponeringen er i de ulike aktiva, og av volatiliteten i markedsprisene, samt endring i kredittmarginer (spreadrisiko) og endringer i valutakurser.

De forskjellige risikotypene påvirker hverandre. En matching av forsikringsforpliktelsene og investeringene vil kunne motvirke deres respektive risikoer. Ved en rentenedgang vil neddiskontert erstatningsavsetning øke samtidig som det oppstår en umiddelbar gevinst på foretatte investeringer. Økt behov for erstatningsavsetninger kan dermed i stor grad dekkes av gevinst på investeringene. Motsatt ved en renteøkning, vil tap på investeringene motvirkes av at neddiskonterte erstatningsavsetninger reduseres.

Konsentrasjonsrisiko er risikoen for endringer i markedsverdi av aksjer, obligasjoner og renteeksponeringer som inngår i spreadmodulen, som følge av vesentlig konsentrasjon mot en enkelt motpart.

Den største ikke-statlige enkelteksponering i investeringsporteføljen per 31.12.2020 utgjorde 134,4 millioner kroner (135,9 millioner kroner i 2019).

KLP Skadeforsikring AS har investeringer i fond forvaltet av KLP Kapitalforvaltning AS og valutasikrer deler av sin internasjonale eksponering på lik linje med fondene. Økonomisk sikring av valutaeksponeringen gjøres gjennom derivater. KLP Skadeforsikring AS sine eiendomsinvesteringer er i norske kroner.

Solvens II-regelverket gir oss ett samlet tapspotensiale på markedsrisikoen per 31.12.2020 på 633 millioner kroner (599 millioner kroner per 31.12.2019). I ett av to hundre år er forventet tap mer enn dette.

Det forventes noe økning i tapspotensialet for markedsrisiko fra Solvens II i tiden fremover. Økningen kommer hovedsakelig som følge av økt forvaltning og ikke fra økning i risikoutsatte investeringsalternativer. Selskapet har gode marginer til solvenskravet, slik at dette ikke bør legge strenge føringer på investeringsstrategien.

C.3 Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at motparter ikke kan oppfylle sine gjeldsforpliktelser. Risikoen omfatter tap på utlån og tap knyttet til bankinnskudd, eller manglende kontraktoppfyllelse fra motparter i gjenforsikringsavtaler eller finansielle derivater.

Tap i verdipapirporteføljen som kan knyttes til disse typer tap, er kategorisert som markedsrisiko.

Derivater benyttes kun i forvaltning av aksje- og rentefondene selskapet har investeringer i. Selskapet benytter derivater kun til sikringsformål. Eksponering og risiko fra derivatavtalene er derfor liten.

Selskapet sprer avgitt forsikringsansvar på et bredt utvalg av reassurandører. Ingen reassurandør hadde svakere kreditt-rating enn A- ved avtale-inngåelse. Gjenforsikringsavtalene dekker kun storskader. Per 31.12.2020 er samlet gjenforsikringsandel av inntrufne skader 176 millioner kroner og kreditt-risikoen mot disse er liten. Kreditt-risiko for en potensiell katastrofehendelse som skal dekkes av reassurandørene er større i henhold til Solvens II-regelverket.

Kreditt-risiko knyttet til øvrige fordringer kan ikke unngås. Imidlertid er store deler av selskapets fordringer knyttet mot kommuner og offentlig virksomhet som naturlig har lav risiko for mislighold.

Solvens II-regelverket gir ett tapspotensiale på 101 millioner kroner per 31.12.2020 på kreditt-risikoen (90 millioner kroner per 31.12.2019).

C.4 Likviditetsrisiko

KLP Skadeforsikring AS har tilstrekkelig likviditet til å dekke kortsiktig gjeld. Dette er sikret ved at en stor del av selskapets eiendeler er likvide. Likviditetsrisikoen for selskapet knytter seg først og fremst til kostnader ved frigjøring av midler for å møte forpliktelser ved forfall. Store deler av investeringene er i rentebærende fondsandeler med svært lav innløsningskostnad.

Behovet for likviditet er først og fremst knyttet til utbetaling av erstatninger og til dekning av løpende driftskostnader. Ekstraordinære skadehendelser og samtidige utbetalinger av større skadeerstatninger, kan skape et likviditetsbehov ettersom erstatninger skal utbetales fortløpende. Noe likviditetsbehov vil oppstå umiddelbart, men man kan i de fleste tilfeller anta at utbetalingene vil spres over en lengre periode. Ekstraordinære skadehendelser dekkes hovedsakelig av våre reassuranseavtaler.

Samlet forventet overskudd i fremtidig premie på inngåtte kontrakter er 29 millioner kroner. Her er også forventet kostnad ved inngåtte reassuranseavtaler trukket i fra.

C.5 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for økonomisk tap, eller tap av omdømme som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser/systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser, inkludert juridisk risiko.

Solvens II-regelverket ga oss ett tapspotensiale på operasjonell risiko per 31.12.2020 på 64 millioner kroner (61 millioner kroner per 31.12.2019). I ett av to hundre år er forventet tap lik dette beløpet.

C.6 Andre vesentlige risikoer

Det er ikke avdekket andre vesentlige forhold knyttet til selskapets risikoprofil.

C.7 Andre opplysninger

For å vurdere kapasitet til å stå imot svingninger og uforutsette hendelser innenfor det som må kunne påregnes i årene fremover, har selskapet gjennomført sensitivitetstester og scenarioanalyser. Testene er definert i forkant av prosessen og er adressert hovedrisikodriverne til selskapet og områder hvor selskapet er spesielt utsatt. Testene gir et utgangspunkt for å vurdere evnen til å oppfylle interne og eksterne kapitalkrav under endrede forutsetninger. Sensitivitetsanalyser innebærer at én faktor endres av gangen, mens scenarioanalyser defineres som vurdering av effekten av en kombinasjon av flere faktorer. Følgende forutsetninger legges til grunn for de ulike risikodriverne:

- **Aksjer:** Markedsverdiene for aksjer øker / faller med +/- 25 prosent. Dette har betydning for tilgjengelig solvenskapital. Den symmetriske justeringsfaktoren beregnes på nytt inkludert økning / fall på +/- 25 prosent, og kapitalkravet beregnes på nytt.
- **Renter:** Rentekurven parallellforskyves 100 basispunkter opp / ned. Verdi av eiendeler og forpliktelser beregnes på nytt, og ut fra dette beregnes ny solvenskapital og nytt solvenskapitalkrav.
- **Spread:** Spread-påslaget endres med 100 basispunkter opp / ned. Dette har en effekt på tilgjengelig kapital, og kapitalkravet beregnes på nytt.
- **Eiendom:** Markedsverdiene for eiendom øker / faller med +/- 20 prosent. Dette har betydning for tilgjengelig solvenskapital, og kapitalkravet beregnes på nytt.

Tabellen under viser de ovennevnte scenarioene med tilhørende effekt på solvenskapitalmarginen.

	Solvenskapitaldekningen
Utgangsverdi	237 %
Aksjer ned 25 %	241 %
Aksjer opp 25 %	227 %
Renter ned 100 basispunkter	249 %
Renter opp 100 basispunkter	227 %
Spread ned 100 basispunkter	259 %
Spread opp 100 basispunkter	217 %
Eiendom ned 20 %	228 %
Eiendom opp 20 %	247 %

Tabellen over viser at selskapet er godt kapitalisert under alle disse sensitivitetstestene.

Hvis vi kombinerer alle variantene som bidrar negativt til solvenskapitaldekningen, det vil si aksjer opp 25 prosent, renter opp 100 basispunkter, spread opp 100 basispunkter, og eiendom ned 20 prosent, vil solvenskapitaldekningen bli 190 prosent. Dette viser at selskapet vil være tilstrekkelig kapitalisert også under et slikt scenario.

D. Verdsettelse for solvensformål

D.1 Verdsettelsesprinsipper eiendeler

Eiendelene per 31.12.2020 under Solvens II og bokførte eiendeler i regnskapet, er sammensatt som følger:

Tabell: Beløp i millioner kroner

Eiendeler	2020		2019	
	Solvens II-verdier	Regnskap bokført	Solvens II-verdier	Regnskap bokført
Immaterielle eiendeler	0	40	0	45
Eiendeler ved skatt (utsatt skattefordel)	28	0	24	0
Investeringer	4 806	4 671	4 499	4 430
-Investeringer i tilknyttede foretak (eiendom ans)	687	686	682	682
-Obligasjoner	1 888	1 753	1 723	1 655
-Verdipapirfond mv	2 231	2 231	2 094	2 094
Gjenforsikringsandel	142	176	118	153
Fordringer direkte forsikring	-124	251	-79	222
Fordringer gjenforsikring	3	0	0	0
Fordringer ikke forsikringsrelaterte	0	0	1	1
Kontanter og kontantekvivalenter	132	132	55	55
Sum eiendeler	4 986	5 270	4 619	4 907

Verdsettelsen under Solvens II gjøres til virkelig verdi. I forhold til regnskapet, medfører det en forskjell for KLP Skadeforsikring AS i:

- Immaterielle eiendeler
- Eiendeler ved skatt (utsatt skattefordel)
- Hold til forfall-investeringer
- Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske avsetninger
- Fordringer mot forsikringstakere

Forskjellene mellom Solvens II-verdiene og bokførte verdier i regnskapet er beskrevet under.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler verdsettes til kroner null i henhold til Solvens II-regelverket.

Selskapets bokførte immaterielle eiendeler var 40 millioner kroner per 31.12.2020 (45 millioner kroner per 31.12.2019) og bestod av aktiverte IT-systemer. Ved videreutvikling eller kjøp av nytt IT-system aktiveres direkte henførbare kostnader for å få systemet installert og klart til bruk. Systemendringer som betraktes som vedlikehold, kostnadsføres løpende. Når et IT-system er ferdigstilt, avskrives aktiverte kostnader lineært over forventet brukstid. Hvis balanseført verdi er høyere enn gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til gjenvinnbart beløp.

Eiendeler ved utsatt skatt (utsatt skattefordel)

Den utsatte skattefordelen var 28 millioner kroner per 31.12.2020 (24 millioner kroner per 31.12.2019). Denne er ført som en eiendel i henhold til Solvens II-regelverket.

I henhold til regnskapsregelverket er dette ikke en eiendel.

Investeringer

Solvens II-regelverket benytter virkelig verdi og viser 4 806 millioner kroner i investeringer per 31.12.2020 (4 499 millioner kroner per 31.12.2019). Bokført regnskapsverdi var 4 671 millioner kroner (4 431 millioner kroner i 2019). Differansen var 135 millioner kroner per 31.12.2020 (68 millioner kroner per 31.12.2019).

Forskjellen er oververdier i selskapets hold-til-forfall portefølje.

Det vises til kapittel D.1.3 for nærmere redegjørelse for verdsettelsesprinsippene innenfor de forskjellige investeringskategoriene.

Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske avsetninger

Solvens II-verdien for gjenforsikringsandel av forsikringstekniske avsetninger er virkelig verdi beregnet til 142 millioner kroner per 31.12.2020 (118 millioner kroner per 31.12.2019). Bokført regnskapsverdi var på samme 176 millioner kroner (153 millioner kroner per 31.12.2019).

Forskjellen på 34 millioner kroner fremkommer ved at Solvens II-verdien hensyntar

- Kontantstrømmer for aksepterte gjenforsikringsavtaler som ikke er påbegynt. Selskapet har tegnet reassuranseavtaler som gjelder fra 01.01.2021. Disse er hensyntatt i Solvens II-balansen med forventet avgitt premie frem i tid og forventet mottatt gjenforsikringsandel av erstatninger.
- For løpende kontrakter hensyntar Solvens II-verdiene tiden frem til betalingen, dvs at det er foretatt en neddiskontering.
- Det også en liten justering ved at Solvens II-verdien hensyntar forventet tap på fordringer mot gjenforsikringsselskapene.

Fordringer mot forsikringstagere

Solvens II-verdien er beregnet til -124 millioner kroner per 31.12.2020 (-79 millioner kroner per 31.12.2019). Bokført regnskapsverdi var på samme tidspunkt 249 millioner kroner (222 millioner kroner per 31.12.2019).

Forskjellen på 373 millioner kroner fremkommer ved at Solvens II-beregningene ikke tar med forfalte ikke fakturerte beløp som hovedsakelig består av fremtidige termininnbetalinger. Solvens II-verdien av forpliktelsene gitt ved forsikringstekniske avsetninger blir justert tilsvarende ved at disse fremtidige kontantstrømmene hensyntas i premieavsetningene.

D.1.1 Investeringseiendom

KLP Skadeforsikring AS eier andeler i Byporten ANS og i Frydenlund eiendom ANS. Disse investeringene klassifiseres som investeringseiendom og består av bygninger og tomter, og vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Selskapet benytter en verdsettelsesmodell for å beregne markedsverdi.

D.1.2 Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat

Innenfor denne kategorien kan tilordningen være pliktig eller bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

- Finansielle eiendeler holdt for omsetning er eiendeler som er anskaffet primært med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger. Selskapets derivater inngår i denne kategorien med mindre de inngår som en del av en sikring.
- Finansielle eiendeler bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Finansielle eiendeler klassifiseres i denne kategorien dersom de enten

forvaltes som en gruppe, og hvor deres inntjening vurderes og rapporteres til ledelsen på grunnlag av virkelig verdi eller dersom klassifiseringen eliminerer eller reduserer regnskapsmessig inkonsistens i målingen.

Finansielle eiendeler i KLP Skadeforsikring AS omfatter aksjer og andeler, andeler i aksjefond, alternative investeringer, obligasjoner, sertifikater og andeler i rentefond.

D.1.3 Prising av de ulike finansielle instrumenter

Aksjer (noterte)

Likvide aksjer verdsettes som hovedregel på basis av priser levert fra indeksleverandører. Samtidig sammenlignes priser mellom ulike kilder for å fange opp eventuelle feil.

Utenlandske rentepapirer

Utenlandske rentepapirer prises i hovedregel på bakgrunn av priser innhentet fra indeksleverandør. Samtidig sammenlignes priser mellom flere ulike kilder for å fange opp eventuelle feil.

Norske rentepapirer – stat

Norske statsobligasjoner prises med Bloomberg som kilde. Kursene sammenlignes med kursene fra Reuters for å avdekke eventuelle feil.

Norske rentepapirer – annet enn stat

Norske rentepapirer, unntatt stat, prises hovedsakelig direkte på kurser fra Nordic Bond Pricing. De papirene som ikke inngår hos Nordic Bond Pricing, prises teoretisk. For selskaper hvor Nordic Bond Pricing ikke leverer spreadkurver, benyttes spreadkurver fra tre norske banker. Når spreadkurver er tilgjengelige fra flere av disse bankene, benyttes et likevektet gjennomsnitt.

Rentepapirer utstedt av utenlandske foretak, denominert i kroner

Virkelig verdi beregnes etter de samme hovedprinsippene som for norske rentepapirer beskrevet ovenfor.

D.2 Forsikringstekniske avsetninger

Forsikringstekniske avsetninger under Solvens II og bokførte regnskapsverdier, er sammensatt som vist i tabell under per 31.12.2020

Tabell: Beløp i millioner kroner per 31.12.2020

Forsikringstekniske avsetninger			
Solvens II-verdier		Regnskap bokført	
Premieavsetning	113	Ikke opptjent premie	531
Erstatningsavsetning	2 128	Erstatningsavsetning	2 198
Risikomargin	146		
Totalt	2 387	Totalt	2 729

Tabellen under er per 31.12.2019.

Tabell: Beløp i millioner kroner per 31.12.2019.

Forsikringstekniske avsetninger			
Solvens II-verdier		Regnskap bokført	
Premieavsetning	100	Ikke opptjent premie	470
Erstatningsavsetning	2 005	Erstatningsavsetning	2 135
Risikomargin	136		
Totalt	2 241	Totalt	2 604

Verdsettelsen under Solvens II gjøres til virkelig verdi. I forhold til regnskapet og de bokførte verdiene, medfører det en forskjell for KLP Skadeforsikring AS. Forskjellene mellom Solvens II-verdiene og bokførte verdier i regnskapet er beskrevet videre i dette kapittelet.

D.2.1 Fastsettelse av de forsikringstekniske avsetningene

Bokført regnskap

Ved beregning av forsikringstekniske avsetninger er det foretatt individuell skadereservering for alle meldte skader. Reserveringene justeres i takt med løpende skadebehandling. Alle åpne skader skal ha en spesiell vurdering minst én gang i året.

Avsetning for inntrufne skader som ikke er meldt til selskapet, beregnes ved hjelp av statistiske modeller. Modellene hensyntar det erfaringsbaserte meldemønsteret innenfor de forskjellige risikogruppene.

I skadeforsikring foretas det også målinger og justeringer av de totale erstatningsavsetningene, fra meldte skader og ikke meldte skader, slik at det totale avsetningsnivået blir målt opp mot endringer i risikoelementer som skadefrekvens, storskadeinnslag, bestandssammensetning og bestandsstørrelse. Erstatningsavsetningene er vurdert til forventningsrett nivå og inneholder avsetninger for fremtidige indirekte skadebehandlingskostnader. Erstatningsavsetningen er ikke neddiskontert.

Avsetning for ikke opptjent premie utgjør den proratariske delen av forfalt premie som opptjenes etter regnskapsavslutningen.

Solvens II-balansen

Erstatningsavsetningene i Solvens II-balansen utgjør nåverdien av fremtidige erstatningsutbetalinger for inntrufne skader, samt skadebehandlingskostnader. I praksis beregnes denne ved å neddiskontere de bokførte erstatningsreservene.

Premieavsetningen i Solvens II-balansen utgjør nåverdien av fremtidige premieinnbetalinger og fremtidige erstatningsutbetalinger, samt administrasjonskostnader for ikke inntrufne skader. Solvens II-verdiene tar også hensyn til forventet avgang og forventet akseptert forretning for avgitte tilbud som selskapet har forpliktet seg til. Det er fremtidige innbetalinger som står for det meste av forskjellen mot bokført uopptjent premie.

Risikomarginen i Solvens II-balansen er en avsetning som er ment å dekke kostnader det vil medføre å få et annet selskap til å overta selskapets forsikringsportefølje. Denne er beregnet ut fra nåverdien av kapitalkostnaden et overtagende selskap vil få når det må holde risikokapital lik solvenskapitalkravet som oppstår ved å overta porteføljen.

Mer spesifikt beregnes solvenskapitalkravet som oppstår umiddelbart ved å overta forsikringsporteføljen med alle tilhørende forsikringsforpliktelser og fordringer.

Solvenskapitalkravet frem i tid reduseres i takt med reduksjonen i beste estimat for de forsikringstekniske forpliktelsene.

Risikomarginen er så nåverdien av kapitalkostnaden ved å holde risikokapital lik solvenskapitalkravet gjennom hele avviklingstiden.

D.2.2 Fastsettelse av de forsikringstekniske avsetningene per bransje

Premieavsetning (Solvens II) versus ikke opptjent premie (regnskap)

Differansen mellom Solvens II-verdien og bokført regnskapsverdi var totalt 418 millioner kroner per 31.12.2020 (370 millioner kroner per 31.12.2019).

Forskjellen mellom Solvens II-verdien og bokført regnskapsverdi skyldes i hovedsak at premieavsetningen etter Solvens II blir redusert ved at det hensyntas fremtidige premieinnbetalinger. Tilsvarende reduseres premiefordringene på eiendelssiden av solvens II-balansen.

Tabell: Beløp i millioner kroner per 31.12.2020 og per 31.12.2019 per bransje.

Bransje	Premieavsetning Solvens II		Ikke opptjent premie Regnskap	
	2020	2019	2020	2019
Yrkesskade	5	1	14	13
Inntektstap	2	-2	21	17
Motorvogn-trafikk	10	10	59	51
Motorvogn-øvrige	34	32	190	166
Brann og annen skade på eiendom	49	49	187	170
Ansvar	2	-3	9	7
Assistanse	1	1	26	24
Livsforsikringer	10	12	27	22
Totalt	113	100	531	470

Erstatningsavsetning (Solvens II) versus Erstatningsavsetning (regnskap)

Differansen mellom Solvens II-verdien og bokført regnskapsverdi var 70 millioner kroner per 31.12.2020 (130 millioner kroner per 31.12.2019).

Tabell: Beløp i millioner kroner per 31.12.2020 og per 31.12.2019.

Bransje	Erstatningsavsetning Solvens II		Erstatningsavsetning Regnskap	
	2020	2019	2020	2019
Yrkesskade	539	520	568	573
Inntektstap	371	349	401	394
Motorvogn-trafikk	73	90	74	93
Motorvogn-øvrige	72	71	72	71
Brann og annen skade på eiendom	821	745	827	762
Ansvar	144	148	146	155
Assistanse	7	6	7	6
Livsforsikringer	102	77	102	80
Totalt	2 128	2 005	2 198	2 135

Risikomargin (Solvens II)

Risikomarginen i Solvens II-balansen er beregnet til 146 millioner kroner per 31.12.2020 (136 millioner kroner per 31.12.2019). Denne verdien har intet motstykke i det bokførte regnskapet.

Tabell: Beløp i millioner kroner

Bransje	Risikomargin Solvens II	
	2020	2019
Yrkesskade	30	28
Inntektstap	26	24
Motorvogn-trafikk	9	9
Motorvogn-øvrig	17	15
Brann og annen skade på eiendom	47	43
Ansvar	11	11
Assistanse	2	2
Livsforsikringer	4	3
Totalt	146	136

Endringene fra 2019 til 2020 skyldes endringer i diskonteringsrentekurven og små endringer i sammensetningen av forsikringsporteføljen.

D.3 Andre forpliktelser

Andre forpliktelser under Solvens II og andre bokførte regnskapsmessige forpliktelser var sammensatt som i tabellen under per 31.12.2020 og per 31.12.2019.

Tabell: Beløp i millioner kroner per 31.12.2020 og per 31.12.2019.

Forpliktelser	Solvens II-verdier		Regnskap bokført	
	2020	2019	2020	2019
Forsikringstekniske avsetninger	2 387	2 241	2 729	2 604
Avsetninger, andre enn forsikringstekniske avsetninger	40	39	40	39
Pensjonsforpliktelser	86	67	86	67
Forpliktelser ved utsatt skatt	225	230	184	193
Forpliktelser i forbindelse med forsikring og leverandører	30	33	72	52
Øvrige forpliktelser	94	52	48	11
Sun forpliktelser	2 862	2 661	3 160	2 966

Forsikringstekniske avsetninger og differansen mellom Solvens II-verdier og bokførte regnskapsverdier for disse, er omtalt i kapittel D.2 over. Postene avsetninger andre enn forsikringstekniske avsetninger og pensjonsforpliktelser er identiske i Solvens II-balansen og i det bokførte regnskapet.

Forskjellene mellom Solvens II-verdiene og bokførte verdier i regnskapet for forpliktelser ved utsatt skatt, forpliktelser i forbindelse med forsikring og leverandører og øvrige forpliktelser er beskrevet videre i dette kapitlet.

D.3.1 Forpliktelse ved utsatt skatt

Differansen mellom Solvens II-verdien og bokført regnskapsverdi er 41 millioner kroner per 31.12.2020 (37 millioner kroner per 31.12.2019). Forskjellen består av beregnet skatteforpliktelse på forskjellene mellom Solvens II-verdiene og de bokførte regnskapsverdiene.

D.3.2 Forpliktelser i forbindelse med forsikring og leverandører

Differansen mellom Solvens II-verdien og bokført verdi er 42 millioner kroner per 31.12.2020 (19 millioner kroner per 31.12.2019). Forskjellen består av betalte premie for forsikringskontrakter som ennå ikke er i kraft.

D.3.3 Øvrige forpliktelser

Differansen mellom Solvens II-verdien og den bokførte regnskapsverdien var 46 millioner kroner per 31.12.2020 (41 millioner kroner per 31.12.2019).

Differansen er avsetning til garantiordningen som klassifiseres som en forpliktelse i Solvens II-balansen. I det bokførte regnskapet klassifiseres denne posten som egenkapital.

D.4 Alternative verdsettelsesmetoder

Vurderingsprinsipper for eiendeler som ikke kan verdsettes basert på noterte priser, er beskrevet i note 5 Virkelig verdi hierarki i årsrapporten for 2020.

D.5 Andre opplysninger

Selskapet benytter ikke volatilitetsjustering eller matching adjustment.

E. Kapitalforvaltning

Retningslinje for kapitalstyring i KLP Skadeforsikring AS sikrer at virksomheten er tilstrekkelig kapitalisert, herunder oppfyller regulatorisk minimumskrav til solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav fastsatt av tilsynsmyndighetene. Selskapet har i tillegg interne rammer for solvenskapitalkravet som skal ligge godt over minimumskravet satt under Solvens II for minstekapitalkrav og solvenskapitalkrav. Behandling av disse interne rammene skjer årlig i forbindelse med utarbeidelse av kapitalplanen for selskapet.

Spesielt med hensyn til solvenskapitaldekning er følgende vedtatt:

- Selskapets solvenskapitaldekning skal være større enn 150 prosent.
- Selskapet har et langsiktig mål om solvenskapitaldekning på 200 prosent.

Dette kan tolkes som følger:

- Dersom solvenskapitaldekningen er mindre enn 150 prosent skal forhåndsdefinerte handlingsplaner iverksettes for å forbedre situasjonen.
- Dersom solvenskapitaldekningen er mellom 150 og 200 prosent skal tiltak for å forbedre denne iverksettes. Dette kan for eksempel bety at lønnsomhet prioriteres foran vekst.
- Dersom solvenskapitaldekningen er over 200 prosent kan selskapet tillate seg å prioritere vekst.

Selskapets beregnede solvenskapitalkrav etter Solvens II-reglene var ved utgangen av 2020 på 894 millioner kroner (816 millioner kroner per 31.12.2019). Selskapets solvenskapital var på samme tidspunkt 2 124 millioner kroner (1 958 millioner kroner per 31.12.2019). Solvenskapitaldekningen var således 237 prosent per 31.12.2020 (240 prosent per 31.12.2019). Denne kapitalsituasjon viser at selskapet er meget godt kapitalisert og i stand til å møte vekst i forretningsvolum de neste årene, i henhold til selskapets forretningsplan.

Den ansvarlige kapitalen i KLP Skadeforsikring AS investeres på lik linje med resten av balansen. For mer detaljer, se kapittel A.3.

E.1 Ansvarlig kapital

E.1.1 Bokført regnskap

Foretakets egenkapital består av aksjekapital og annen egenkapital. Aksjekapitalen er stiftet av Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap, som eier alle aksjene i foretaket. Foretakets aksjer er et omsettelig egenkapitalinstrument, men aksjene er ikke notert på børs eller annen markeds plass.

Annen egenkapital består av mottatt konsernbidrag (innskutt egenkapital) og opptjent egenkapital.

Avsetning til naturskadefondet er ment å dekke fremtidige utbetalinger til erstatninger knyttet til fremtidige naturskader. Avsetninger knyttet til fremtidige hendelser kan ikke klassifiseres som en forpliktelse og er derfor klassifisert som egenkapital.

Avsetning til garantiordningen er ment å dekke mulige fremtidige utbetalinger som følger av at et annet skadeforsikringsforetak ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser. Avsetningen tilsvarer 1,5 prosent av de tre siste års opptjente bruttopremie for kunder og produkter som er omfattet av ordningen. Avsetning til garantiordningen er å betrakte som en betinget forpliktelse og er således klassifisert som egenkapital.

Oversikt over den bokført egenkapitalen og forpliktelsene per 31.12.2020 og 31.12.2019 er vist i tabellen under.

Tabell: Bokført egenkapital og forpliktelser i millioner kroner.

Egenkapital	31.12.2020	31.12.2019
Aksjekapital	220	220
Annen innskutt egenkapital	141	141
Innskutt egenkapital	361	361
Avsetning til naturskadefondet	230	243
Avsetning til garantiordningen	46	41
Annen opptjent egenkapital	1 474	1 296
Opptjent egenkapital	1 750	1 580
Sum egenkapital	2 111	1 941
Forpliktelser	31.12.2020	31.12.2019
Brutto forsikringsforpliktelser	2 729	2 604
Avsetninger for forpliktelser (pensjon og utsatt skatt)	270	260
Forpliktelser	138	83
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	22	19
Sum forpliktelser	3 159	2 966
Sum egenkapital og forpliktelser	5 270	4 907

Selskapets egenkapital økte med 170 millioner kroner, og sum forpliktelser økte med 193 millioner kroner i løpet av 2020.

E.1.2 Solvens II-balansen

I Solvens II-balansen inngår eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi. For eiendeler som har en annen verdi i regnskapet legges derfor mer- eller mindreverdier til. Dette er beskrevet mer utfyllende i kapittel D.1 Eiendeler.

Tabell: Forenklet Solvens II-balanse, beløp i millioner kroner.

Forenklet Solvens II-balanse	31.12.2020	31.12.2019
Eiendeler, bokført	5 270	4 907
Merverdier investeringer (HTF m.m)	135	68
Verdijustering reassuranseandeler	-34	-35
Immaterielle eiendeler	-40	-45
Fordringer på forsikringstakere	-373	-300
Utsatt skattefordel	28	24
Sum eiendeler etter Solvens II	4 986	4 619

	31.12.2020	31.12.2019
Beste estimat	2 241	2 105
Risikomargin	146	136
Andre forpliktelser	250	191
Utsatt skatteforpliktelse	225	230
Sum forpliktelser etter Solvens II	2 862	2 661
Eiendeler minus forpliktelser	2 124	1 958
Avsetning til naturskadefondet	-230	-243
Tellende ansvarlig kapital– kapitalgruppe 1	1 894	1 714
Avsetning til naturskadefondet	230	243
Tellende ansvarlig kapital– kapitalgruppe 2	230	243
Tellende ansvarlig kapital under Solvens II	2 124	1 958
Solvenskapitalkrav (SCR)	894	816
Minstekapitalkravet (MCR)	402	367
Solvensgrad	237 %	240 %

Selskapets solvenskapital, tellende ansvarlig kapital til dekning av solvenskapitalkravet, var 2 124 millioner kroner per 31.12.2020 (1 958 millioner kroner per 31.12.2019). Kapitalen er sammensatt av kapitalgruppe 1 og kapitalgruppe 2. Kapitalgruppe 1 består av kapital som kan benyttes til å dekke ethvert tap til enhver tid. Per 31.12.2020 var dette beløpet 1 894 millioner kroner (1 714 millioner kroner per 31.12.2019). Kapitalgruppe 2 er begrenset til å kunne dekke naturskadeerstatninger. Dette beløpet var 230 millioner kroner per 31.12.2020 (243 millioner kroner per 31.12.2019).

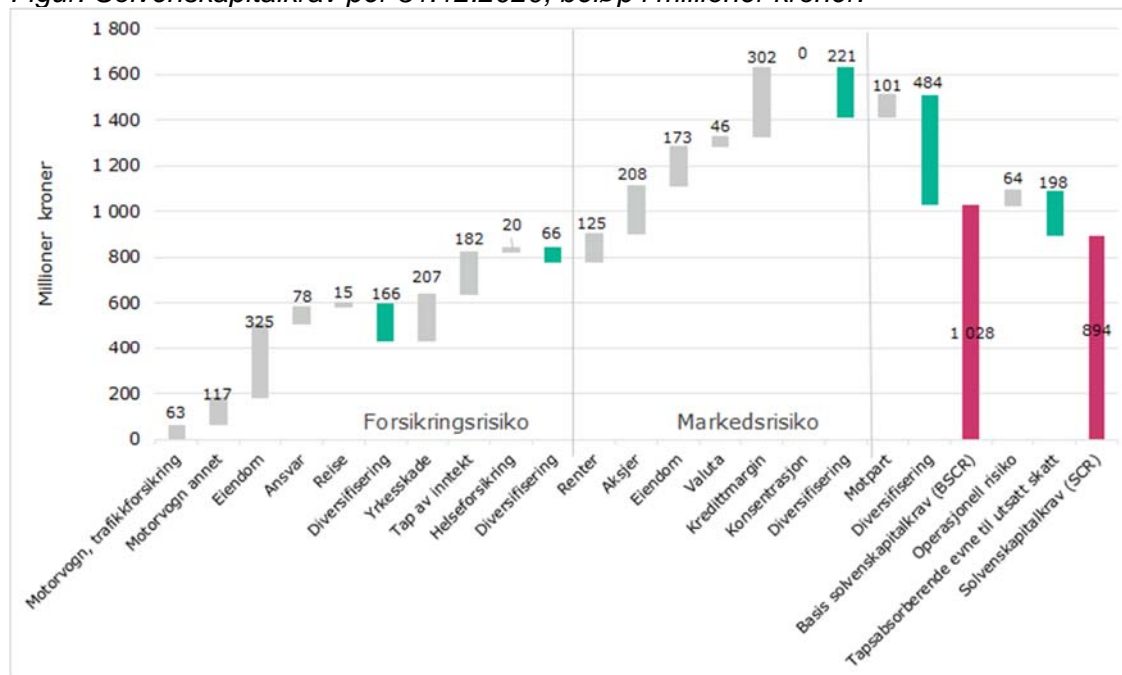
Tellende ansvarlig kapital for minstekapitalkravet er sammensatt ved det totale beløp i kapitalgruppe 1 og et beløp som tilsvarer kapitalgruppe 2 begrenset til 20 prosent av minstekapitalkravet, altså 1 974 millioner kroner per 31.12.2020 (1 788 millioner kroner per 31.12.2019). Minstekapitaldekningen etter Solvens II-regelverket var dermed 490 prosent per 31.12.2020 (487 prosent per 31.12.2019).

E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav

Krav

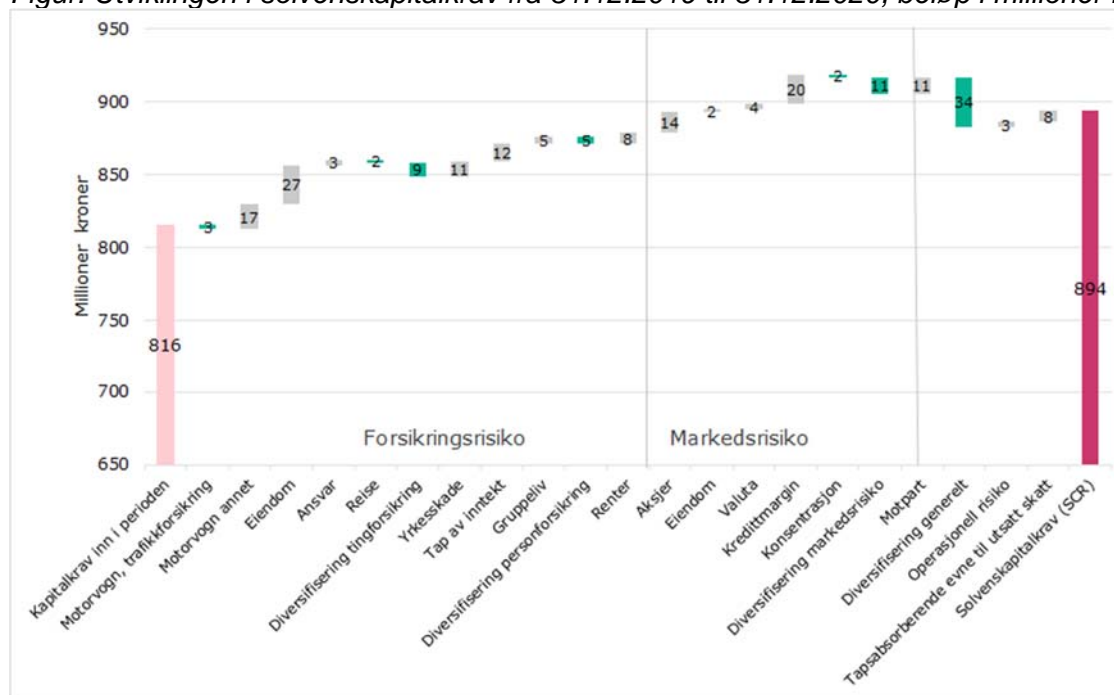
Som beskrevet i kapittelet over, var solvenskapitalkravet 894 millioner kroner og minstekapitalkravet 402 millioner kroner per 31.12.2020. Beregnet solvenskapitalkrav, fordelt på risikomoduler er vist i figuren under.

Figur: Solvenskapitalkrav per 31.12.2020, beløp i millioner kroner.

Figuren under viser endring i kapitalkrav fra hver enkeltrisiko i beregningen.

Figur: Utviklingen i solvenskapitalkrav fra 31.12.2019 til 31.12.2020, beløp i millioner kroner.

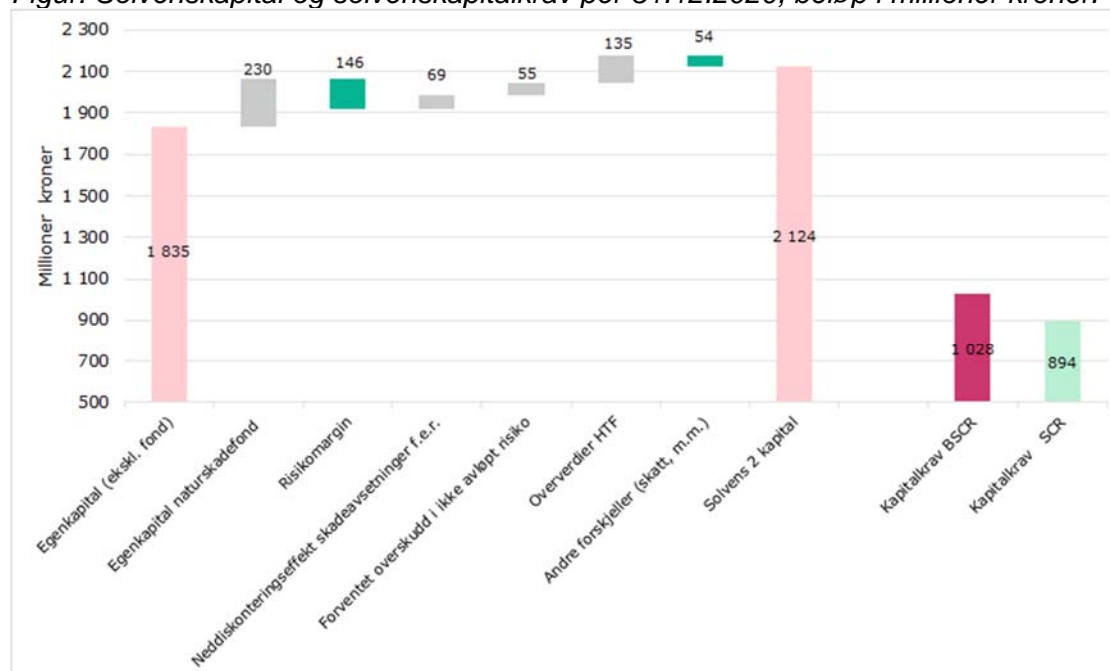
Samlet solvenskapitalkrav økte med 79 millioner kroner (9,6 prosent) i løpet av 2020. Markedsrisiko har gått opp med 35 millioner kroner (5,8 prosent) til 633 millioner kroner. Tingforsikringsrisiko har vokst med 33 millioner kroner, mens Personsforsikringsrisiko har vokst med 22 millioner kroner.

Kapital

Som beskrevet i kapitlet over, var solvenskapitalen 2 124 millioner kroner per 31.12.2020. Selskapets solvenskapital sammenlignet med solvenskapitalkravet er vist i figuren under.

Figuren viser at solvenskapitalen er 1 230 millioner kroner høyere enn solvenskapitalkravet som var på 894 millioner kroner.

Figur: Solvenskapital og solvenskapitalkrav per 31.12.2020, beløp i millioner kroner.

Selskapet økte sin bokførte egenkapital eks. fond med 178 millioner kroner i løpet av 2020. Øvrige solvenskapitalelementer er redusert med 12 millioner kroner slik at solvenskapitalen er økt med 166 millioner kroner. Netto konsernbidrag fra selskapet til eier er null for 2020.

I selskapets egenvurdering av risiko og solvens (ORSA), stilles det krav til at det løpende skal vurderes om kapitalkravene overholdes. Selskapet tar hensyn til at kapitalbehovet er framtidsrettet og inkluderer forventet vekst de nærmeste årene. Basert på forventet vekst og konservativt beregnede reserve- og balansestørrelser, har vi fremskrevet solvenskapitalkrav og solvenskapital til utgangen av 2023.

Resultatene viser at solvenskapitalkravet anslås å øke med litt mer enn 180 millioner kroner fra utgangen av 2020 til utgangen av 2023. Solvenskapitalen anslås å øke med om lag 160 millioner kroner i samme tidsrom. Ut fra dette anslås solvenskapitaldekningen å være godt over 200 prosent også ved utgangen av 2023. Selskapet er meget godt kapitalisert til å møte fremtidig vekst og eventuelle ugunstige risikoresultater.

E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregning av solvenskapitalkravet

KLP Skadeforsikring benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller

KLP Skadeforsikring benytter ikke interne modeller.

E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet

KLP Skadeforsikring oppfyller både minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet.

E.6 Andre opplysninger

Alle vesentlige opplysninger om foretakets kapitalkrav anses dekket i det foregående.

Godkjenning

Rapporten er godkjent av styret i KLP Skadeforsikring 26. februar 2021.

Templater

Følgende QRTer (Quantitative Reporting Templates) er inkludert i det følgende.

QRT kode	QRT navn
S.02.01.02	Balansen
S.05.01.02	Premier, erstatninger og kostnader pr. forsikringsbransje
S.12.01.02	Forsikringstekniske avsetninger - livsforsikring og helseforsikring håndtert som livsforsikring
S.17.01.02	Forsikringstekniske avsetninger - skadeforsikring
S.19.01.21	Erstatninger i skadeforsikring
S.23.01.01	Ansvarlig kapital
S.25.01.21	Solvenskapitalkrav - for foretak som benytter standardmetoden
S.28.01.01	Minstekapitalkrav - kun livsforsikrings- eller skadeforsikringsvirksomhet

S.02.01.02

Balance sheet

		Solvency II value
		C0010
Assets		
Goodwill	R0010	
Deferred acquisition costs	R0020	
Intangible assets	R0030	
Deferred tax assets	R0040	27 789 413
Pension benefit surplus	R0050	
Property, plant & equipment held for own use	R0060	
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	4 805 803 216
Property (other than for own use)	R0080	
Participations and related undertakings	R0090	686 998 279
Equities	R0100	
Equities - listed	R0110	
Equities - unlisted	R0120	
Bonds	R0130	1 888 277 567
Government Bonds	R0140	203 176 806
Corporate Bonds	R0150	1 685 100 760
Structured notes	R0160	
Collateralised securities	R0170	
Collective Investments Undertakings	R0180	2 230 527 370
Derivatives	R0190	
Deposits other than cash equivalents	R0200	
Other investments	R0210	
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220	
Loans and mortgages	R0230	
Loans on policies	R0240	
Loans and mortgages to individuals	R0250	
Other loans and mortgages	R0260	
Reinsurance recoverables from:	R0270	142 185 121
Non-life and health similar to non-life	R0280	142 185 121
Non-life excluding health	R0290	145 076 909
Health similar to non-life	R0300	-2 891 788
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310	
Health similar to life	R0320	
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330	
Life index-linked and unit-linked	R0340	
Deposits to cedants	R0350	
Insurance and intermediaries receivables	R0360	-124 394 791
Reinsurance receivables	R0370	2 500 413
Receivables (trade, not insurance)	R0380	87 083
Own shares (held directly)	R0390	
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400	
Cash and cash equivalents	R0410	132 285 972
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	-0
Total assets	R0500	4 986 256 427

S.02.01.02

Balance sheet

	Solvency II value
	C0010
	Solvency II value
	C0010
Assets	
Liabilities	
Technical provisions - non-life	R0510 2 271 636 367
Technical provisions - non-life (excluding health)	R0520 1 299 279 015
Technical provisions calculated as a whole	R0530 -
Best Estimate	R0540 1 212 576 012
Risk margin	R0550 86 703 003
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560 972 357 351
Technical provisions calculated as a whole	R0570 -
Best Estimate	R0580 916 406 753
Risk margin	R0590 55 950 598
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600 115 323 196
Technical provisions - health (similar to life)	R0610 115 323 196
Technical provisions calculated as a whole	R0620 -
Best Estimate	R0630 111 759 901
Risk margin	R0640 3 563 295
Technical provisions - life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650
Technical provisions calculated as a whole	R0660
Best Estimate	R0670
Risk margin	R0680
Technical provisions - index-linked and unit-linked	R0690
Technical provisions calculated as a whole	R0700
Best Estimate	R0710
Risk margin	R0720
Other technical provisions	R0730
Contingent liabilities	R0740 -
Provisions other than technical provisions	R0750 11 192 970
Pension benefit obligations	R0760 86 264 730
Deposits from reinsurers	R0770
Deferred tax liabilities	R0780 225 410 168
Derivatives	R0790
Debts owed to credit institutions	R0800
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810
Insurance & intermediaries payables	R0820 28 851 085
Reinsurance payables	R0830 866 202
Payables (trade, not insurance)	R0840 28 753 904
Subordinated liabilities	R0850
Subordinated liabilities not in BOF	R0860
Subordinated liabilities in BOF	R0870
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880 94 197 336
Total liabilities	R0900 2 862 495 957
Excess of assets over liabilities	R1000 2 123 760 470

S.12.01.02

Life and Health SLT Technical Provisions

	Health insurance (direct business)			Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	Health reinsurance (reinsurance accepted)	Total (Health similar to life insurance)
		Contracts without options and guarantees	Contracts with options or guarantees			
	C0160	C0170	C0180			
R0010	0			C0190	C0200	C0210
						0
R0020						
R0030		111 759 901				111 759 901
R0080						
R0090		111 759 901				111 759 901
R0100	3 563 295					3 563 295
R0110						
R0120						
R0130						
R0200	115 323 196					115 323 196

Technical provisions calculated as a whole
 Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole

Technical provisions calculated as a sum of BE and RM
 Best Estimate

Gross Best Estimate

Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default

Best estimate minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total

Risk Margin

Amount of the transitional on Technical Provisions

Technical Provisions calculated as a whole

Best estimate

Risk margin

Technical provisions - total

S.17.01.02

Non-life Technical Provisions

Technical provisions calculated as a whole

Total Recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole

Technical provisions calculated as a sum of BE and RM**Best estimate**

Premium provisions

Gross

Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default

Net Best Estimate of Premium Provisions

Claims provisions

Gross

Total recoverable from reinsurance/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default

Net Best Estimate of Claims Provisions

Total Best estimate - gross**Total Best estimate - net****Risk margin****Amount of the transitional on Technical Provision:**

Technical Provisions calculated as a whole

Best estimate

Risk margin

Technical provisions - total

Technical provisions - total

Recoverable from reinsurance contract/SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default - total

Technical provisions minus recoverables from reinsurance/SPV and Finite Re - total

	Direct business and accepted proportional reinsurance						Total Non-Life obligation
	Income protection insurance	Workers' compensation insurance	Motor vehicle liability insurance	Other motor insurance	Fire and other damage to property insurance	General liability insurance	Assistance
	C0030	C0040	C0050	C0060	C0080	C0090	C0120
R0010							
R0050							
R0060	2 072 545	4 946 932	10 320 149	34 028 438	49 049 797	1 885 456	681 272
R0140		-2 891 788	-2 222 077		-24 977 711	-2 145 079	
R0150	2 072 545	7 838 720	12 542 226	34 028 438	74 027 508	4 030 535	681 272
R0160	370 786 026	538 601 250	72 752 760	72 209 504	820 891 144	143 636 028	7 121 463
R0240		-	-		174 421 776	-	
R0250	370 786 026	538 601 250	72 752 760	72 209 504	646 469 369	143 636 028	7 121 463
R0260	372 858 571	543 548 182	83 072 909	106 237 942	869 940 941	145 521 485	7 802 735
R0270	372 858 571	546 439 970	85 294 986	106 237 942	720 496 876	147 666 563	7 802 735
R0280	25 973 069	29 977 529	8 980 017	17 350 273	47 156 603	10 997 972	2 218 138
R0290							
R0300							
R0310							
R0320	398 831 640	573 525 711	92 052 926	123 588 215	917 097 544	156 519 457	10 020 873
R0330		-2 891 788	-2 222 077		149 444 065	-2 145 079	
R0340	398 831 640	576 417 499	94 275 003	123 588 215	767 653 479	158 664 535	10 020 873

S.19.01.21
Non-life Insurance Claims Information

Accident year / Underwriting year **Z0020** Accident year [AY]

Gross Claims Paid (non-cumulative)
(absolute amount)

Year	Development year											In Current year	Sum of years (cumulative)
	-	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +		
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0170	C0180
Prior	R0100										425 699	R0100	425 699
N-9	R0160	167 623 370	132 518 830	36 200 011	16 650 983	104 146 812	14 083 093	12 069 429	7 117 269	9 743 300	707 105	R0160	707 105
N-8	R0170	173 663 494	127 100 788	57 524 534	18 478 731	18 162 781	19 493 268	21 316 181	1 050 445	589 875		R0170	589 875
N-7	R0180	200 535 672	124 127 858	66 060 087	25 545 189	15 470 449	11 671 918	1 574 842	7 064 405			R0180	7 064 405
N-6	R0190	264 101 400	195 640 441	54 854 535	30 373 726	38 527 224	-633 347	15 573 291				R0190	15 573 291
N-5	R0200	371 493 691	197 662 842	66 821 977	73 575 443	41 988 755	12 823 265					R0200	12 823 265
N-4	R0210	368 438 140	232 149 076	93 006 663	66 693 041	45 195 793						R0210	45 195 793
N-3	R0220	414 546 206	224 470 644	103 093 357	44 106 802							R0220	44 106 802
N-2	R0230	434 531 558	231 240 382	80 761 463								R0230	80 761 463
N-1	R0240	512 141 848	330 740 914									R0240	330 740 914
N	R0250	525 441 958										R0250	525 441 958
Total	R0260	1 063 430 570										R0260	6 460 077 504

Gross undiscounted Best Estimate Claims Provisions
(absolute amount)

Year	Development year											Year end (discounted data)	
	-	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +		
	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300	C0360	
Prior	R0100										199 452 336	R0100	188 085 035
N-9	R0160					82 605 571	65 957 532	53 691 144	34 096 275	30 990 245		R0160	28 870 726
N-8	R0170				102 232 468	85 089 033	55 689 849	42 323 140	37 585 794			R0170	35 073 181
N-7	R0180			115 649 841	89 935 020	65 174 716	51 167 316	37 093 932				R0180	34 608 210
N-6	R0190		189 633 550	144 210 422	88 440 478	67 418 975	45 105 707					R0190	42 230 275
N-5	R0200	317 204 261	255 010 631	163 882 918	109 156 154	76 666 430						R0200	72 842 963
N-4	R0210	526 884 657	285 474 586	226 311 864	145 804 476	75 392 262						R0210	71 552 680
N-3	R0220	569 678 570	302 404 021	182 083 096	118 471 859							R0220	113 352 011
N-2	R0230	567 659 988	311 125 253	198 447 634								R0230	191 089 013
N-1	R0240	858 592 488	545 546 781									R0240	533 052 475
N	R0250	730 550 991										R0250	715 241 607
Total	R0260	2 025 998 175										R0260	2 025 998 175

S.25.01.21

Solvency Capital Requirement - for undertakings on Standard Formula

		Gross solvency capital requirement	USP	Simplifications
		C0110	C0090	C0120
Market risk	R0010	633 326 088		
Counterparty default risk	R0020	101 008 216		
Life underwriting risk	R0030	.		
Health underwriting risk	R0040	344 223 038		
Non-life underwriting risk	R0050	432 643 536		
Diversification	R0060	(483 557 820)		
Intangible asset risk	R0070	.		
Basic Solvency Capital Requirement	R0100	1 027 643 058		

Calculation of Solvency Capital Requirement

		C0100
Operational risk	R0130	64 372 403
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140	-
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150	(197 620 755)
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160	.
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	R0200	894 394 705
Capital add-on already set	R0210	.
Solvency capital requirement	R0220	894 394 705
Other information on SCR		
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	R0400	-
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410	.
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for ring fenced funds	R0420	-
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios	R0430	-
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440	-

Approach to tax rate

		C0109
Approach based on average tax rate	R0590	Approach based on average tax rate

Calculation of loss absorbing capacity of deferred taxes

		LAC DT
		C0130
LAC DT	R0640	(197 620 755)
LAC DT justified by reversion of deferred tax liabilities	R0650	(197 620 755)
LAC DT justified by reference to probable future taxable economic profit	R0660	-
LAC DT justified by carry back, current year	R0670	-
LAC DT justified by carry back, future years	R0680	-
Maximum LAC DT	R0690	(273 003 865)

S.28.01.01

Minimum Capital Requirement - Only life or only non-life insurance or reinsurance activity

Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations

		C0010
MCR _{NL} Result	R0010	328 872 446

	Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole provisions		Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months
	C0020	C0030	
	R0020		
Medical expenses and proportional reinsurance	-	-	-
Income protection insurance and proportional reinsurance	372 858 571	103 707 756	
Workers' compensation insurance and proportional reinsurance	546 439 970	115 674 863	
Motor vehicle liability insurance and proportional reinsurance	85 294 986	138 019 219	
Other motor insurance and proportional reinsurance	106 237 942	416 959 211	
Marine, aviation and transport insurance and proportional reinsurance	-	-	-
Fire and other damage to property insurance and proportional reinsurance	720 496 876	617 636 602	
General liability insurance and proportional reinsurance	147 666 563	68 682 168	
Credit and suretyship insurance and proportional reinsurance	-	-	-
Legal expenses insurance and proportional reinsurance	-	-	-
Assistance and proportional reinsurance	7 802 735	57 607 938	
Miscellaneous financial loss insurance and proportional reinsurance	-	-	-
Non-proportional health reinsurance			
Non-proportional casualty reinsurance			
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance			
Non-proportional property reinsurance			

Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations

		C0040
MCR _L Result	R0200	193 754 442

	Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole provisions		Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk
	C0050	C0060	
	R0210		
Obligations with profit participation - guaranteed benefits	-		
Obligations with profit participation - future discretionary benefits	-		
Index-linked and unit-linked insurance obligations	-		
Other life (re)insurance and health (re)insurance obligations	111 759 901		
Total capital at risk for all life (re)insurance obligations		273 439 263 281	

Overall MCR calculation

		C0070
Linear MCR	R0300	522 626 888
SCR	R0310	894 394 705
MCR cap	R0320	402 477 617
MCR floor	R0330	223 598 676
Combined MCR	R0340	402 477 617
Absolute floor of the MCR	R0350	41 047 800

Minimum Capital Requirement	R0400	402 477 617
------------------------------------	--------------	-------------